

TOVERI

Lännen suomalaisten työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntai.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVÄNEN,
ADOLPH SALMI, ALEX SEVO,
A. B. MÄKELÄ.

TOVERI

(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.

ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmoitushinta 40c palstatuomalla. Kuukausilmoitukset \$1.50 kerta ja muistovaroilla \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliittolmoitukset \$1.00 kerta, hautauslmoitukset ja nimenmuuttolmoitukset 50c kerta, naimisilmoitukset \$1.50 kerta, avioeroilmoitukset \$1.00 kerta. Selovastat ilmoitukset sopimukseen mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielistä suomenaasta vapasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements. TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT

Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Yksi vuosi... \$3.50 6 kuukautta... \$3.00
3 kuukautta... \$1.60 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosi... \$4.00 6 kuukautta... \$4.25

SUBSCRIPTION RATES:

In the United States and Canada:
One year... \$3.50 Six months... \$3.00
Three months... \$1.60 One month... .60

Huomautus: Tilaukset 10 päivän kuluessa kassasta. Tilaukset: konttori 365, toimitus 832.

Huomion arvoisen juttu

Etelän feodaaliparoonien mahdaltalta on näihin saakka ollut niin täydellinen että sikäläisellä työväestöllä ei ole ollut juuri mitään sanomista olosuhteistaan. Ja täydellinen se on edelleenkin. Mutta kun orjat sieläkin alkavat herätä ja järjestäytyä, niin täytyy herrojen tulla esiin hiukan toisella tavalla kuin tähän saakka. Tunnettuja on, millä häikäilemättömyydellä siellä on tukahduttu jokainen lakko mitä on syntynyt, miten sellä myydään vangit kuin kahleorjat konsanaan tunnettujen urakoitsijain risteittäväksi, miten ensin naisvankeja myydään viidentoista sentin päivämaksusta urakoitsijoille.

Äskettäin koettivat kutojat järjestäytyä Etelä-Carolinassa, mutta teollisuusparoonit turvautuivat heti kuvernööriinsä ja saivatkin sotaväen paikkakunnalle, sekä estetuomion kutomotyöläisten järjestäjästä vastaan, niin että hän ei päässyt edes paikalle.

Niin ne porvarit käyttävät valtiotaitoa hyväkseen kaikkialla. Eivät ne väittele siitä, kannattaako sitä pitää hallussaan, mutta onko siitä mitään hyötyä. Ne sallivat työläisten sangen mielellään väitellä sellaisista kysymyksistä ja tapella välissään valtiollaan merkityksestä, mutta itse ne pitävät valtiollaan valmiina iskemään työläisiä kallohon heti kun ne ovat pääsemässä selvälle luokkajedusta, niin että sitten ovat taas pyöräyksissä pitkän aikaa.

Ja kansan mielipiteillä ei näissä asioissa ole mitään kantavuutta. Yllämainitussakin tapauksessa pitivät kaupungin asukkaat kansankokouksen, vaativat sotilaitten poistamista, koska ei ollut tapahtunut pienintäkään häiriötä, mutta kukapa sellaista kuuntelisi. Kansa on luovuttanut vallan yläluokalle, riistämällä luokalle, ja se käyttää sitä omien etujensa mukaan, vallitsee ja hallitsee kansaa kuten holhouksenalaisia konsanaan.

Miksi ei niitäkin epäillä?

Nyt kun anarkistien teon propaganda näyttää jälleen olevan päiväjärjestyksessä, sopii vallan hyvin kysyä, miksi ei epäillä niitä laittokkaita, joiden erikoistöinä on sen harjoittaminen, joiden virallisissa kierto-ohjeissa avoimesti tunnustetaan — kerskutaankin — että järjestön tehtävänä on sellaisten tekojen toimeenpano, joita työnteittäjät haluavat.

Me tarkotamme virallisilla lupakirjoilla toimivia salapoliisilaitoksia, emmekä I. W. W.-liittoa, jota on totuttu syyttämään kaikista työnteittäjälähtöjen palkkaamista toimivien salapoliisien

toimeenpanemista murhista ja roistotoista.

Aivan näin päivinä julkasi Seattle Union Record eräitä tiedonantoja Sherman Detective Agencyn eräistä työtehtäville lähettämistä lentolehtisistä, jossa m. m. selitetään, että liiton salapoliisit eivät ainoastaan keräile tietoja ja tee ihmintoja, vaan ne toimivat, s. o. panevat toimeen tekoja myöskin.

Joka hiukanakaan on selvillä työnteittäjien menettelyistä tässä maassa, tietää varsin hyvin, että niiden kontolla on lukuisia murhia ja pommihetjaita, joten, jos viranomaiset tahtovat päästä selville, missä ovat esim. Chicagon äskeiset pommihetjät, niin tulisi niiden kääntä salapoliisilaitosten toimintaa tutkimaan.

Haymarketin surullisen kuuluisan pommiräjähdyksen toimeenpanijoita ei ole vielääkään saatu julkisuuteen, eikä kai koskaan saadakaan. Ne joita siitä syytettiin ja joita sen takia hirtettiin, julistettiin syyttömiksi vuosia tuomion täytäntöönpanon jälkeen. Mutta siitä huolimatta ovat viranomaiset jälleen erään silloin hirtetyn jälkeläisen kimpussa, olettaen siis, että syyllisyys on siinä joukossa sittenkin.

Ennen jo olemme lausuneet mielipiteemme siitä, että syyn asettaminen I. W. W.-liiton kontolle on mitä suurinta mielettömyyttä, sillä liitto ei voisi mitenkään vahingoittaa asiaansa ja työväenliikettä enempää kuin turvautumalla sellaisiin tekoihin. Liiton riveissä olevat salapoliisit ovat todennäköisesti syyllisiä, mutta varmoja saamme olla siitä.

MAILMANKATSOMUKSIA

"HUVIAJELUA" VÄLIMERELLÄ.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

New Yorkissa vangittu tuonnontuon kuusi Yadkin nimisen hyyrylavan päällystön kuuluvaa miestä, syytettynä oudonlaisesta "huviajelusta" Väliimerellä, ensin vietyään lastin liittoutuneiden sotajoukkojen tarpeita Eurooppaan. Alus on entinen Pohjois-Sakan Lloydin linjalaiva, jonka Yhdysvaltain meriliiketoiminta on ottanut huostaansa.

Tuon Väliimerellä "pistäytymisen" piti tapahtuneen paluunkäynnillä. Päällystön sanotaan siellä pitäneen hauskaa, poiketen eri satamissa, ja myöskennellen laivan kallisarvoisia varastoja, hankkimaan itselleen viiniä ja huvittelurahoja. Kotisatamaan tultua monta päivää myöhästyneenä oli päällystö ilmoittanut vedenalaisen pakottaneen laivan poikkeamaan oikeasta kulkusuunnastaan.

ERINOMAISTA TYYNEYTTÄ

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Osotettiin eräissä vaarallisissa ammuksissa räjähdyskassa Keski-Englannissa äskettäin. Räjähdysten tapahtuessa tehtaan monituhatuksi useita työväestö rauhallisesti meni kukaan ennakolta määrättylle paikalleen, ja ennenkuin räjähdys irrottamat roskat vielä olivat lakanneet putoamasta, oli pelastustyö jo käynnissä. Miehet ja naiset työskentelivät yhtä kylmäverisesti kuin olisivat vain antaneet harjoitusnäytettä. Seurasta tästä hyvästä järjestyksestä, jota seuravana aamuna seitsemästä tuhannesta työntekijästä ainoastaan 12 jäi työhön tulematta.

JUUTALAISTEN SALAPERAINEN KATOAMINEN.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Tukholmassa olevan juutalaisen sanomalehtitoimiston tiedonannon mukaan on Varsovan juutalaisen työväen keskuudessa herättänyt tuskallista huoltoa yhdeksäntoista juutalaisten ammattiyhdistysten toimikunnan jäsenen äkillinen katoaminen. Miehet olivat silloin ja sosialistijärjestöjen toimivia jäseniä. Heidän katoamisensa nähtävästi on yhteydessä kaikkialla Puolassa, Saksassa ja Itävallassa nykyään harjoitettujen juutalaisvainojen ja salaperäisten vangitsemisten kanssa.

HAUSKOJA VASTAUKSIA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Pisteli muuan mies rekisteröimiskorttinsa Croydonissa, Englannissa. Kyseeseen, mikä oli hänen vakinaisen osotteensa, hän kirjoitti vastauk-

sa, että vaikka ne paljastuisivatkin, niin tämän maan sanomalehdistö ei koskaan sano totuutta, vaan väittää tihutyön liiton toimeenpanemaksi.

Porvarit tarvitsevat salapoliisilaitoksia, sillä ne tarvitsevat pommiräjähdyksiä, voidakseen saada hengen vihaamiltaan työväestön esitaistelijoilta.

— Kaikkien palkkatyöläisten tietomäärän ja luokkatietoisuuden alituisen kohottaminen, heidän järjestönsä vahvistaminen, heidän kurinsa lujittaminen on kaiken meidän agitatoriemme, kaikkien meidän taistelujemme tarkoituksena. Se on meidän lussamme olevaa työväenluokan voiman suurentamista, se on siis luokkataistelun päämäärä. — Anton Pannekoek.

— Elämänsä yhteiskunnallisessa tuotannossa solmivat ihmiset määrättyä, välttämättömiä, omasta tahdostaan riippumattomia suhteita, tuotantosuhteita, jotka vastaavat heidän aineellisten tuotantovoimiansa määrättyä kehitystasetta. Näiden tuotantosuhteiden kokonaisuus muodostaa yhteiskunnan taloudellisen rakenteen, sen todellisen pohjan, jolla oikeudellinen ja valtiollinen rakenne kohoaa ja jota määrätty yhteiskunnalliset tietoisuuden muodot vastaavat. Aineellisen elämän tuotantotapa edellyttää yhteiskunnallista, valtiollista ja henkistä elämää. Ei ihmisten tietoisuus määrää heidän olemassaolonsa, vaan päinvastoin heidän yhteiskunnallinen olemassaolonsa määrää heidän tietoisuutensa. — Karl Marx.

seksi: "Ei ole meillä pysyvistä kaupunkia täällä." Syntymäaikaa ja paikkaa koskevien kysymysten hän vastasi, ettei hänellä sen aikaisista asioista ole mitään varmaa tietoa. Ikänsä koskevan kysymyksen hän kirjoitti vastaukseksi: "Viikset harvaussa, siis ei välttämättä." Vastauksensa hän vannon oikeaksi hattu päällä ja sitte piti lyhyen rukouksen. Selitti panneensa kyselykysymyksiä vastaan sen minkä itse tiesi todeksi. Missä ja milloin hän oli syntynyt tahi täsmällisesti jaksatun hän ei sanonut tietävänsä mitään varmaa — ainoastaan mitä muulta oli kuulut. Vanhempansa oli vat puhunut ainoastaan englannin kielellä, jota hänkin puhui, niin että hän arveli mahdollisesti ainakin jos saisi suhteessa olevansa englantilainen itsekin, mutta mitään varmaa hän ei siitä asiasta voinut sanoa.

VERIKENTTIEN KUKKASET.

Veren kostuttamilla taistelukentillä näyttää olevan vaikutusta villinä kasvavien kukkasiin. Neerwinderin eli Landenin tappelussa Alankomaiden (ja nyky Belgia) ranskalaiset löivät Wilhelm II:n johtaman englantilaisen armeijan v. 1693, ja taas täsmälleen sama vuosi myöhemmin eli v. 1793 itävaltalaiset löivät Ranskan valtakunnan armeijan. Edellisessä taistelussa kaatui ja jäi kengittä hautoamatta 20,000 miestä. Englantilainen historioitsija Macaulay kertoo, että seuraavana keväänä tällä kehtällä puhkesi miljoonittain tulipunaisia unikoita (poppies), peittäen koko kentän kuin veriseen vaippaan. Sama ilmiö on merkitty muistakin jälkimäisestä tappelusta tuolla samalla kentällä.

Näillä seuduilla on myös Waterloo taistelukenttä, jossa Napoleon v. 1815 ratkaisevasti voitti ja joi noin 45,000 miestä jäi kolmen neljän mailin alalle mätänemään. Seurava kesänä sekin kenttä oli yllätteenä loistanut veripunaana uinikoita.

Samaten kaikilla nykyisen sodan taistelukentillä Ranskassa puhkeaa tulipunaisia unikoita joitakin kuuhausia taistelun jälkeä.

HOHENZOLLERNIEN KUVAPATSAAT.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Joita Berliinin puistoja ja katuvarret ovat täynnä, on erityisellä hallitukseen määrättyä pelastusta joutumasta sotatarttukselle. Virallisten käskyjen mukaisesti sulatetaan kaikki muut kuvapatsaat Saksassa, messinsäiset ovenivart, pronssiset sarnat, kuparikatot ja kaikki missä niihin kukaan kelpaavata metallia on, mutta

kielletty on koskemasta Unter den Linden kadun suussa olevaan Friedrich II:n keisarikunnan palatsin vastapäätä olevaan Wilhelm I:n tahi kenkään muun Hohenzollern-sukuun kuuluneen hallitsijan kuvapatsaaseen. Viimeisimmäksi julustetaan otettua ja sulatettua kuvapatsaita on "Berliinin" — Saksan pääkaupungin hallittaren — jättäjäkokoineen patsas. Se oli Saksan suosituimpia tai deoteksia.

HALPOJA LENTOKONEITA

luultavasti tulee kauppaan sodan loputtua. Eräs englantilainen tehdas yhtiö on jo päättänyt ryhtyä lentokoneitten paljottaisvalmistukseen yleistä käyttöä varten. Yhtiö luulee voivansa laskea niitä, markkinoille yhdenmukaisella 500 dollarin hinnalla kappaleelta.

VAROKEINOJA UKKOSILLA.

Eräs henkivakuutusyhtiö on vakuutetuille lähettänyt seuraavat ukkosilmalla noudatettavat ohjeet:

Ulkona ollessa.

1. Pysyvä etäällä rautalanka-aidoista. Niissä saattaa olla vaarallisen sähkövaraus. Paljo karjaa saa surmansa laittamalla siltä syystä, että farmit eivät välillä laittaa maajohjoja rautalanka-aitoihin.

2. Vältä pensasaitoja, vesilammikoita ja virtoja.

3. Vältä karjalaumojia ja väkijoukkoja.

4. Varo yksinäisiä puita. Tammien salama iskee hyvin usein, pyökin harvoin. Tiheässä metsässä on turvallisempi olla.

5. Älä pidä sateenvarjoa pääsi yllä puolella.

6. Aukealla paikalla on turvallisempi heittäytyä maahan kuin seisota pystyssä.

7. Ajamassa olevien on laskettava maahan ja pysyttävä jonkun matkan päässä hevosestaan.

8. Älä työskentele millään isomalla metalli-aseella tai työkalulla. Huoneessa ollessa.

1. Vältettävä uunin ja savutöryven läheisyyttä. Savutöryvestä nousevat kuumat kaasut voivat johtaa salaman savutöryven ja sitä pitkin huoneeseen.

2. Vaarallista on asettaa kahden eri metalliryhmän väliin, kuten esim. uunin ja vesijohtoputken. Poikkeuksena vältettävistä metalleista on rautasäky; rautasängyssä olevalla patalla makaa ja mahdollisimman hyvässä turvassa, kun vain varoc koskemasta sängyn metalliosiin. Maakaajaa ympäröivä metalli muodostaa turvallisen kehysten, joka suojaan sen sisällä olevan henkilön salamat.

3. Ei pidä seistä märeillä lattialla ei nostaa vettä kaivosta eikä laskea sitä vesijohtohanaan.

4. Ei pidä seistä kynttiläkruunun (tai sitä vastaavan kaasutai sähkövalotellun) alla, ei lämmönsäätelijän eikä kassarekisterin ääressä.

5. Ei saa käyttää puhelinta.

6. Ei pidä seistä avonaisella sihtioven suussa.

7. Älkää varustako rakennuksen ne rautaputkilla, vaan laittakaa kunnonliiset kuparit ukkosjohtajiksi, jotka ovat osattuneet ehdottomasti varmoiksi varokeinoiksi.

VARMA MERKKI.

Hyväntekeväisyys-rouva: "Onko sinun isäsi juhlalla pelkääväinen mies?"

Poikavikari: "Eiköhän se ole. Äinä se sunnuntaiin ottaa pyssyn mukansa, jos johonkin lähtee."

Ukollinen esi-isänsä muistolle. Äskettäin paikkakunnalle saapunut nuori mies jutteli vanhan — ja vanhoillisen — paikallisen arvohenkilön kanssa mielentilastoimista, päivänyksymyksistä.

"Olen huomannut," virkköi nuori mies, "että tässinkin valtiossa on nostettu kysymys kuolemanrangaistuksen poistamisesta. Jos asia tulisi äänestykseen, niin äänestäisittekö kuolemanrangaistuksen poistettavaksi?"

"En äänestäisi," vastasi arvohenkilö. "Kuolemanrangaistus on kelvannut minun esi-isilleni ja se saa kelvata minullekin!"

Järjestöme asioita

LANSIPIIRIN PUHUJAN MATKA WASHINGTONISSA.

Toveri A. Hautamäki alkaa matkansa Washingtonin valtiossa syyskuulla puhuen:

Carbonado 12—13 p.
Tacoma 14—15 p.
Sitten on hän oikeutettu neljään vapaapäivään.
Black Diamond 20—21—22 p.
Seattle 23—24—25—26—27 p.
(Seattlelaiset voivat antaa päivän juantilaisille, jos he haluavat).
Everett 28—29 p.
Issaquah 30—1 p. lokak.
New Castle 2—3 p.
Poulsbo 4 p.
Pearson 5—6 p.
Roslyn 8—9 p.

Avoin kirje Amerikalle

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

(Jatk.)

Bolshevikien vastustaminen avustusti Saksaa.

Lokakuun vallankumouksesta saakka parhaimpansa osotuksena siitä tosiasista että neuvostohallitus on Venäjän kansan luonnollinen hallitus ja että sillä on syvällä juurensa työväenluokan ja talonpoikien koko itsetietoisessa ja vastuunalaisessa osassa on ollut häviölle joutuneiden vähemmistön kanta jotka vastustavat neuvostoa. Kun bolshevikit työskentelevät säännöllisesti neuvostoissa silloin kun enemmistö oli heitä vastassa ja ottivat ratkasevan askeleen vasta sitte kun suuri enemmistö neuvostoissa oli heidän takanaan, niin heidän vastustajansa näkevät parhaimman toivonsa voittaa uudelleen valta käsiinsä, ei neuvostoissa eikä edes Venäjässä itsessään, mutta jossakin epätyöväisessä ulkopuolisessa sekaantumisessa. Pyytämällä ulkopuolista apua neuvostohallitusta vastaan he osovattavat, ettei sellaista apua pitäisi antaa ja etteivät he ansaitse sitä. Neuvostohallitus on seissyt enemmän kuin kuusi kuukautta jokaista sitä vastaan tähdättyä liikettä vastaan Venäjän sisällä. Ukrainassa neuvostoja vastustava vähemmistö pyysi ulkopuolisten välittuloa ja sai. Saksalaiset pistimet, saksalainen järjestys hävittivät neuvostot Ukrainassa ja senjälkeä hävittivät sen valhehallituksen joka oli pyytänyt heidän apuaan. Me liittolaiset tuimme sitä neuvostovastusta vähemmistöä ja, sikäli kuin meidän apumme oli tehokas, teimme osamme hankkimisen Saksalle voittoa etemmenen Mustan meren yhdestä päästä toiseen. Avustaessamme Ukrainan vähemmistöä, me avustimme saksalaisia saamaan Ukrainasta leipää ja hiiltä ja rautaa, joka muussa tapuksessa olisi mennyt Venäjälle avustamaan sen uudelleen järjestämistä. Me toistimme saman erehdyksen Suomessa. Me annoimme aikain moraalisia apua "valkeille suomalaisille (Suomen lahtareille) yksinkertaisesti sen tähden kun he vastustivat punasia, joita neuvostohallitus tukee. Nyt liian myöhään, me luomaamme "valkeiden suomalaisten" olleen Saksan nappuloi ja Suomen punasten kukistumisessa me näimme ainoan puolueen Suomessa kukistuvan, joka sosialistisen luonteensa tähden vastusti imperiaalistista Saksaa.

Varottaa samanlaista erehdyä vastaan Venäjällä.

Älkääme tehkö samaa erehdyä Venäjällä. Jos liittolaiset antavat apuaan jollekin vähemmistölle, joka ei kykene kukistamaan neuvostohallitusta ilman heidän apuaan, ne saavat vapaaalle Venäjälle hallituksen, joka on jatkuvasti ulkopuolisen avun tarpeessa ja on yksinkertaisesti maanietelästä syystä otettava sitä apua Saksalta. Muistakaa, että Saksan itsevaltiudelle joka on tietoinen sen sisällä olevasta sosialistisesta joukosta pelkkä neuvostohallituksen olemassaolo Venäjällä on vakava vaara. Muistakaa, että vallankumouksellinen liike itä-Euroopassa on yhtä tärkeä osa liittolaisten harjoittamista Saksan valtakunnan eristämistä kuin Englannin ja Amerikan laivastotkin. Ja, kokonaan cross lähinnä sotatoimista, muistakaa, että Saksan pyrkii kaikkialla keinoilla sellaisella Venäjän luonnollisten yllä, joka pitemmän päälle tekee sille mahdolliseksi senaalla tahtonsa Venäjän kansalle. Muistakaa, että neuvostohallitus, täysin selvillä tästä, i-lolla vastaanottaisi teidän apuanne, tiedän yhteistoimintaaan vieläpä olisi iloinen antaessaan teidän kontrollerata jonkun osan sen luonnollisista, jos se vain voisi välttää sen pahaa enustavan lopullisen kohtalon, että Venäjän sisällä jokuakaan vieras valta tulisi hallitsemaan.

Kaikista amerikalaisista ei sovi yllpeillä.

Muistakaa kaikki nämä seikat jos te todellakin tarvitsette, ja minä uskon, etette te tarvitse, sellaisia itsekäitä motiveja innostamaan itseään antamaan avustukseen miehille, jotka epäonnistuvat, epäonnistuvat vain siksi kun toivoivat liian paljon. Jokainen todellinen ihminen on jollakin tavalla, siksi kunne hänen nuoruutensa kuluu ja sil-

Kansankirjeitä

IDAHO

Mullan

Eugene Debsin puolustuksen hyväksi pidetyistä kukkailtamista, jotka toimeenpantiin osaston puolesta elokuun 31 päivänä, oli puhdas tulo noin 30 dollaria.

Työn päivä. Miehet kaivannoissa olivat työssä työmiesten päivänä, kuten muinakin päivinä. Ainoastaan liikehmoet olivat suljettuina. Juhlan viettoa oli Wallacessa, siellä oli useampia puhujia, vaan tietyt ne olivat liikemiesten mukaisia, kuten koko juhlatkin. Tämä oli kolmas työmiesten päivä, kun kaivannot ovat käynnissä.

Kaivantomiehille. Kaivantojen sulle on pantu ilmoitusta Idahan valtion teollisuksien että tapaturmanv. (Industrial Accident Board) ei hyväksy ilmoitusta loukkaantumisista tarkoituksesta saada valtion vahingonkorvausta, elleivät sellaiset ilmoitukset ole loukkaantuneen itsensä allekirjoittamia. Loukkaantuneet voivat tehdä tällaiset ilmoitukset työnteittäjensä kautta. L. L.

CALIFORNIA

San Francisco

Tulivuori puhjennut. Preston vuori, joka sijaitsee pohjois-Californiassa ja kohoaa 7,300 jalkaa mereenpinnan yläpuolelle, on puhkassut huippunsa syösten maan syyvyksistä tulta ja savua noin 500 jalkaa ilmaan. Tämä tulivuoren puhkaus tapahtui ilman edelläkävää maanjäristystä tai muuta merkkiä. Likellä tulivuorta on eräs toinen samanlainen nimeltä Mount Lassen joka muutamia vuosia sitten samaten puhkasi itsensä. Seudut missä tulivuoret sijaitsevat, ovat asumatonta vuoristomaata ja niin etällä ihmisasumuksista, että nämä tulivuoret eivät ole miksiäkään haitaksi ihmisille.

Laki käytäntöön. Useampia vuoria on kaupungin ohjesäännöissä ollut määräys sylkemisen kiellosta yleisellä paikalla sakon ja vankeuden uhalla. Tämä kielto on kuitenkin jäänyt täällä, kuten monessa paikassa muualkin toimeenpanematta ja sylkeminen on rohottanut vapaasti ilman rangaista. Nyt kuitenkin on poliisipäällikkö antanut poliisille määräyksen vangita ja oikeuteen saattaa jokainen miehen ja naisen joka kadulla tai katuvuonussa tai muualla julkisella paikalla sylkee. Oliko liikaa toivoa että kaupunki laittaisi julkisiin paikkoihin sylkysäilyä, jotta ei tarvitse kouransa sylkeä.

Viinirypäleet hinnoissa. Korkein hinta mitä on maksettu viinirypäleistä tukkukaupassa, on varmaan se minkä Roseville on tarjottu, nim. \$41.00 tonnilta. Pari vuotta sitten tarjottiin viinirypäleistä 10—12 dollaria tonnilta viiniviljelijöille, jotta on niiden hinta hyvin kohonnut.

Puhelintyötön palkat. Kaikissa länsirannikon lehdistä on seisoa ilmotus puhelintyöttöjen tuloista, missä yhtiö tarjoaa naisille työtä, kehuun sen olevan kaikkein puoliin hyödyllistä ja tarpeellista. Nämä työt ovat muuten kaikkein huonoimmin palkattuja työläisiä, saaden puolesta-toista dollarista alkaen palkkaa päivästä. Näiden tyttöjen keskuuteen perustettu unio vaatii alimmaksi palkaksi kaksi dollaria päivältä ja neljä dollaria täysin oppineille. Mitä yhtiö tulee vastaamaan, voi melkein jo etukäteen arvata, suuria kauniita sanoja, jotka sisältävät kaikkea muuta mutta ei leipää.

Myyjäsiet sunnuntai. Paljon puhuttu myyjäsiet ovat nyt lopulta ensi sunnuntaiin työväen talolla. Vuoden ajan ovat osastomme naiset niitä valmistelleet suurella voimalla ja täytyy sanoa että heidän työnsä tulokset ovat hyvin runsaat. Naisten käsityöt ovat niin runsaasti edustettuna, jotta on vallan mahdollista erikseen kappale kappaleita mainita, niitä on saapunut aivan New Yorkista saakka osaston vanhoilta jäseniltä. Millä Valjeysta on saapunut kana ja kukko, jotka yhteistoiminnallaan tulevat pitämään jonkun pienen perheen kanamunissa ensi talvena, sekä paljon muuta hyödyllistä ja tarpeellista tavaraa. Myyjäsiet alkavat itäpäivällä ja paljon hyviä ohjelmamumeroita, jotka loppuvat tanssilla, on varattu Tervetuloa joukolla.

Veikko.

SOTASAÄSTÖMERKKEJÄ

MYYYT \$669,566,135
ARVOSTA.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 9, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, syysk. 9 p. — Sotasaästömerkkien myynnistä on Yhdysvaltain rahastoon tullut tähän mennessä kaikkiaan \$669,566,135 puhtaassa rahassa. Myydyt säästömerkit ovat omistajilleen yht. noin \$804,766,985 arvoiset. Ei ole saatavissa numeroita, jotka osoittaisivat, kuinka näitä säästömerkkejä ovat ostaneet, mutta rahavirastossa uskotaan, että suuri prosentti amerikalaisia on niitä ostanut.